

Сльозко О.О.*

КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УГОРЩИНИ Й УКРАЇНИ (1990-2005рр.)

В тезах йдеться про економічний стан в Угорщині за останні десять років. Показуються зміни у системі оподаткування, пенсійна реформа, перспективи вступу Угорщини в єврозону.

Ключові слова: єврозона, податок на прибуток, пенсійна реформа.

Економічні та фінансові проблеми посідають центральне місце в житті кожної держави. При визначенні завдань політики в державі орієнтуються на вирішення першочергових питань, пов'язаних з економічними та фінансовими проблемами. Але інтеграція держав (наприклад, процеси, учасниками яких є зараз країни - Члени Європейського Союзу, Угорщина також).

Велику роль у процесі інтеграції відіграють основні макроекономічні теорії, аналіз міжнародної торгівлі. Торгівля є найбільш суттєвою та значною ланкою в економічній політиці. Роль і місце кожної країни у світовому господарстві залежить від багатьох факторів, головним серед яких є динаміка розвитку національної економіки, ступень її відкритості, залучення її до міжнародного поділу праці, а також її адаптування до умов господарського життя.

Для українських зовнішньоекономічних відносин глобальна конкуренція має наступні головні виміри: регіональний (СНД та ЄС) та світовий. Для включення економіки України у глобальні процеси і структури необхідно, щоб економіка була відкритою, реструктурізованою, системно трансформованою.

Угорщина збирається вступити в єврозону, що для України поки недосить близький крок. На сьогоднішній день прибутковий податок в Угорщині знижений на 2% з 40 до 38%. Прийнято закон, що дозволяє зменшувати податок на підприємницьку діяльність. Уряд Віктора Орбана збільшив мінімальну заробітну плату, скасував податки з мінімальної заробітної плати. Угорщина зменшила податок по ПДВ, хоча всі інші країни ЄС йдуть у бік збільшення ПДВ. Німеччина змушена піднімати податки й у першу чергу ПДВ. Є визначений ризик, що частина доходів осяде в торгівлі. У країні з ринковою економікою неможливо діяти силовими методами. Ціни завжди визначаються на основі пропозиції та попиту. Податки в Угорщині вище, ніж у всіх навколишніх країнах, але не в такому значному ступені, як вважають багато хто. По оподатковуванню всіх європейських країн - Угорщина знаходиться в середині списку. У розвинутих країнах Європи податки вище, ніж в Угорщині, а в тих що вступили - нижче. Податок на прибуток серед європейських країн нижче тільки на Кіпру.

З погляду податку на прибуток Угорщина конкурентоздатна, слабким елементом є прибутковий податок, що перевищує показники по інших країнах. Фахівці знають, що податки можна знижувати лише в тому випадку, якщо ідуть від сплати податку, або зменшувати податок з розрахунком, що його буде платити більша кількість людей і тим самим

* кандидат економічних наук, старший науковий співробітник Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАН України

відбудеться компенсація. Якщо в Угорщині на сьогодні зменшиться кількість платників податків, те це відсуне термін вступу країни в єврозону.

Нинішній курс форинта до євро 1 до 250 приблизно відповідає дійсності.

На сьогодні спекулятивний капітал, що грає на підвищення і зниження валюти дуже чутливий і будь-які політичні заяви можуть уплинути на зміну курсу форинта. На сьогодні існують перспективні прогнози про вступ Угорщини в єврозону до 2010 року. У цьому питанні дуже важлива згода між партіями, політикою і населенням. Протягом 2 років Угорщина планує зменшити дефіцит держбюджету на 3-3,5 %. У 2002-2003 р. вже було скорочення держбюджету на цю цифру. 2006 рік для економіки Угорщини дуже важливий.

По-перше, соціальне страхування. Планується створення страхових фондів, що змагалися б між собою. Планується надійти як і з пенсійним фондом - зберегти старий і одночасно створити новий.

По-друге, питання місцевого самоврядування. В Угорщині на сьогодні існує 3200 органів самоврядування. Угорщина невелика країна і питання про збільшення території несерйозний.

Третє питання - навчання. Кількість дітей в Угорщині скорочується, скорочується і кількість шкіл. На сьогодні припинена пенсійна реформа.

У 1997 була проведена пенсійна реформа і була створена одна із сучасних форм пенсійного забезпечення. Але час ставить свої акценти. Проводилися відрахування великих відсотків приватним пенсійним фондам і зменшувалися пенсійні відрахування з боку держави. На сьогодні цей процес припинений. У найближчі 5 років уряд Угорщини планує підняти вікову рамку відходу на пенсію. На сьогодні середня тривалість життя в Угорщині росте. Але, на жаль, як і у всій Європі, населення Угорщини старіє.

По позиках МВФ Угорщина надходить тому що підходить під умови для всіх країн з ринковою економікою. Уряд повинний стежити за платіжним балансом, за дефіцитом держбюджету і тому подібне. Узяття позики не зв'язано із суспільним ладом. У свій час уряд Угорщини взяло кредит МВФ на збереження соціалістичного устрою. Соціалістичний устрій зберегти не вдалося, але борги країні все рівно потрібно виплачувати.

Угорські інтереси на пострадянському просторі спрямовані на Росію, Україну і Казахстан. В Україні проживає угорська меншість, нас зв'язують культурні й економічні інтереси. З Казахстаном в Угорщині серйозні економічні відносини, є невирішене питання про державний борг.

2006 рік в Угорщині був теж рік виборів як і в Україні. Популярність соціалістів в Угорщині зростає. В Угорщині можна вважати, що існує дві партії - правляча й опозиційна. Деякі політики вважають таку ситуацію небезпечною для демократії.

В Угорщині відбулися корінні зміни усередині соцпартії, відбулася зміна поколінь у соцпартії й в уряді. Ліві сили на очах перетворюються. Уряд Угорщини вважає, що необхідно створювати свою угорську модель. В Угорщині є свої особливості - 40% корінного населення проживає за рубежем.

Література

1. Лукінов І.Ю. Економічні трансформації (наприкінці ХХ століття). К.: Ін-т економіки НАНУ, 1997.-455с
2. United Nations Economic Commission for Europe, Project opportunities and contacts for the CEI region, Geneva- 2003